

ZAGADNIENIA NA EGZAMIN DYPLOMOWY

Studia jednolite magisterskie

Kierunek: **PEDAGOGIKA SPECJALNA**

PEDAGOGIKA I METODOLOGIA

1. Źródła, typy i rozwój wiedzy pedagogicznej.
2. Główne paradygmaty pedagogiki: źródła i główne założenia pedagogiki pozytywistycznej, humanistycznej i krytycznej.
3. Cechy pedagogiki jako nauki.
4. Relacje między teorią a praktyką pedagogiczną.
5. Kompetencje nauczycieli-wychowawców współczesnej szkoły.
6. Wybrane uwarunkowania jakości pracy szkoły.
7. Wybrane koncepcje pedagogiczne i ich implikacje dla pracy placówki edukacyjnej.
8. Ukryty program edukacji jako jeden z wymiarów funkcjonowania szkoły.
9. Kultura szkoły jako wskaźnik pracy instytucji.
10. Możliwości budowania autorytetu nauczyciela w szkole i społeczeństwie.
11. Funkcje nauki.
12. Rozumienie i znaczenie paradygmatu w badaniach pedagogicznych.
13. Wyjaśnianie i rozumienie jako główne procedury stosowane w naukach społecznych.
14. Etapy badań pedagogicznych.
15. Zmienne i wskaźniki.
16. Badania ilościowe i jakościowe w naukach społecznych. Zalety i ograniczenia.
17. Metody badań pedagogicznych.

PEDAGOGIKA SPECJALNA

1. Pedagogika specjalna jako nauka teoretyczna, empiryczna i praktyczna. Działy pedagogiki specjalnej.
2. Paradygmatyczne zmiany w pedagogice specjalnej.
3. Wykluczenie osób z niepełnosprawnością – przejawy i możliwości przeciwdziałania.
4. Rehabilitacja i jej rodzaje. Rehabilitacja a rewalidacja – ustalenie zakresu treściowego pojęć.
5. Zasady edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością.
6. Modele edukacji uczniów z niepełnosprawnością: specjalny, integracyjny, inkluzyjny.
7. System Braille’a i techniki brajlowskie w edukacji włączającej uczniów z niepełnosprawnością wzroku.
8. Uczeń z niepełnosprawnością słuchu w systemie edukacji włączającej – uwarunkowania procesu edukacji i wychowania.
9. Uczeń z niepełnosprawnością ruchową w systemie edukacji włączającej – dostosowanie przestrzeni, dobór i adaptacja środków dydaktycznych, specyfika pracy lekcyjnej z grupą zróżnicowaną z udziałem uczniów z niepełnosprawnością ruchową (formy organizacyjne, metody pracy).
10. Uczeń przewlekle chory w systemie edukacji włączającej – uwarunkowania oddziaływań edukacyjnych i wychowawczych (na przykładzie ucznia z cukrzycą, ucznia z epilepsją, ucznia z astmą oskrzelową).
11. Zastosowanie biblioterapii w kształtowaniu procesów integracyjnych w grupach zróżnicowanych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE) i pełnosprawnych (proponowane metody/techniki postępowania biblioterapeutycznego, materiał biblioterapeutyczny).
12. Komunikacja alternatywna i wspomagająca (AAC) – znaczenie dla funkcjonowania psychospołecznego dziecka z zaburzeniami mowy.
13. Sprzęt stosowany w alternatywnej i wspomagającej (AAC): rozwojowy i sytuacyjny, prosty i elektroniczny oraz wysokiej technologii – jego znaczenie dla procesu rehabilitacji.
14. Zasady w dydaktyce specjalnej.

15. Rola i zadania poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz placówki edukacyjnej w procesie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE).
16. Cechy prawidłowo skonstruowanego narzędzia diagnostycznego do wykorzystania w pracy z dziećmi/uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
17. Zasady adaptowania metod kształcenia do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością intelektualną.
18. Zasady organizacji przestrzeni klasowej oraz sposoby motywowania do nauki uczniów ze spektrum zaburzeń autystycznych (ASD).
19. Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET).
20. Niepełnosprawność. Medyczny i społeczny model niepełnosprawności. Wybrane klasyfikacje niepełnosprawności.

EDUKACJA I REHABILITACJA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ

1. Etiologia niepełnosprawności intelektualnej z wyszczególnieniem okresu prenatalnego, perinatalnego i postnatalnego.
2. Niepełnosprawność intelektualna. Funkcjonowanie poznawcze i emocjonalno-społeczne osób z niepełnosprawnością intelektualną z uwzględnieniem stopnia niepełnosprawności.
3. Proces psychospołecznego przystosowania rodziny do niepełnosprawności intelektualnej dziecka. Wsparcie społeczne rodzin wychowujących dziecko z niepełnosprawnością intelektualną.
4. Dorosłość osób z niepełnosprawnością intelektualną. Ekskluzja vs. inkluzja.
5. Symptomy zaburzeń rozwoju psychoruchowego u dzieci do 6 roku życia.
6. Zabawa i jej znaczenie dla rozwoju i terapii dzieci z niepełnosprawnością intelektualną.
7. Społeczno-ekologiczne ujęcie niepełnosprawności intelektualnej i jego konsekwencje dla systemu wsparcia, kształcenia i rehabilitacji.
8. Edukacja uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w systemie specjalnym, integracyjnym oraz włączającym. Możliwości i ograniczenia.

9. Osoby z niepełnosprawnością intelektualną wobec współczesnych wyzwań i zagrożeń. System wsparcia.
10. Zespół Downa i mózgowie porażenie dziecięce (MPD) jako postaci niepełnosprawności sprzężonej z niepełnosprawnością intelektualną.
11. Stymulacja rozwoju dzieci z zespołami sprzężonymi z niepełnosprawnością intelektualną - wybrane metody, uzasadnienie ich stosowania.
12. Zasady i formy dostosowania procesu wychowania oraz kształcenia do indywidualnych potrzeb i możliwości młodszych uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną.
13. Zasady i formy dostosowania procesu wychowania i kształcenia do indywidualnych potrzeb i możliwości młodszych uczniów z głębszą (umiarkowaną i znaczną) niepełnosprawnością intelektualną.
14. Metody pracy z osobą z głęboką niepełnosprawnością intelektualną.
15. Wpływ niepełnosprawności intelektualnej na rozwój psychoseksualny oraz aktywność seksualną młodzieży i dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną.
16. Potrzeby dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz instytucjonalne formy i metody ich zaspokajania.
17. Działalność opiekuńczo-wychowawcza w placówkach przeznaczonych dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną.
18. Funkcje asystenta dorosłej osoby z niepełnosprawnością intelektualną i formy ich wypełniania.
19. Rola terapii zajęciowej w procesie rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną.
20. Aktywność twórcza osób z niepełnosprawnością intelektualną. Formy i metody rozwijania w ramach terapii zajęciowej.

Akceptacja Wydziałowej Rady ds. Kształcenia 8.02.2023